

Pohjaveden riskikohteiden selaus

6.6.2025

Ritva Britschgi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Teemme tiedolla toivoa. | syke.fi

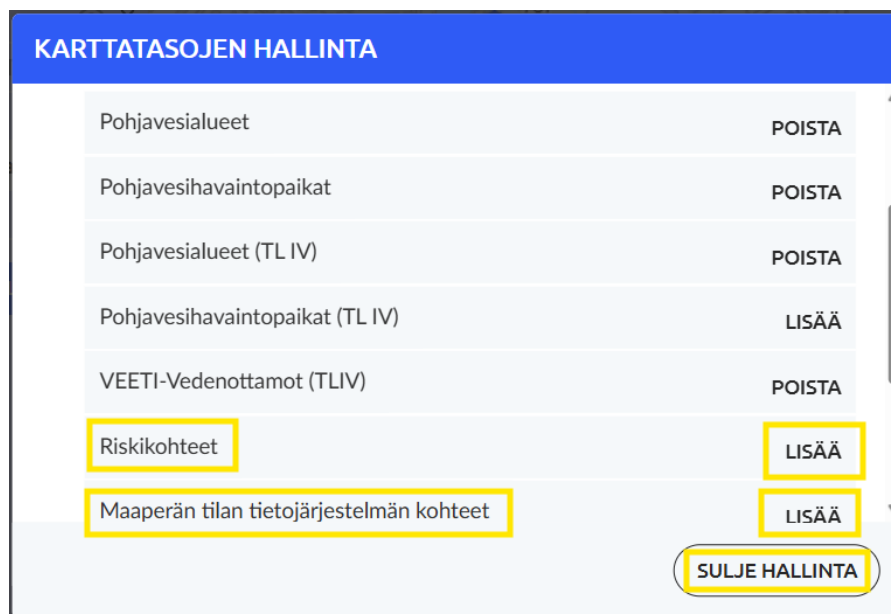
Miten katsotaan, mitä riskejä jo tunnistettu?

Riskikohteita ei ole löydettävissä Avoimen tiedon puolelta. Niiden tarkasteluun tarvitaan (1.11.2024) erilliset oikeudet pohjavesitietojärjestelmään (selausoikeudet riittävät). Kaikilla ESA-ELYN VESPA-henkilöillä on oikeudet pohjavesitietojärjestelmään. Vanhan POVETin puolella riskikohteita voi pohjavesialueittain selata kohde kerrallaan. Kohteiden osalta avautuu karttanäkymä ja kohdekuvaukset. Suositeltavampaa on kuitenkin tarkastella kohteita Pisaran puolella, jossa samalla kertaa näkee useamman kohteen ja näkymään voi yhdistää haluamiaan muita teemoja.

Pisarassa riskikohteita voi tarkastella

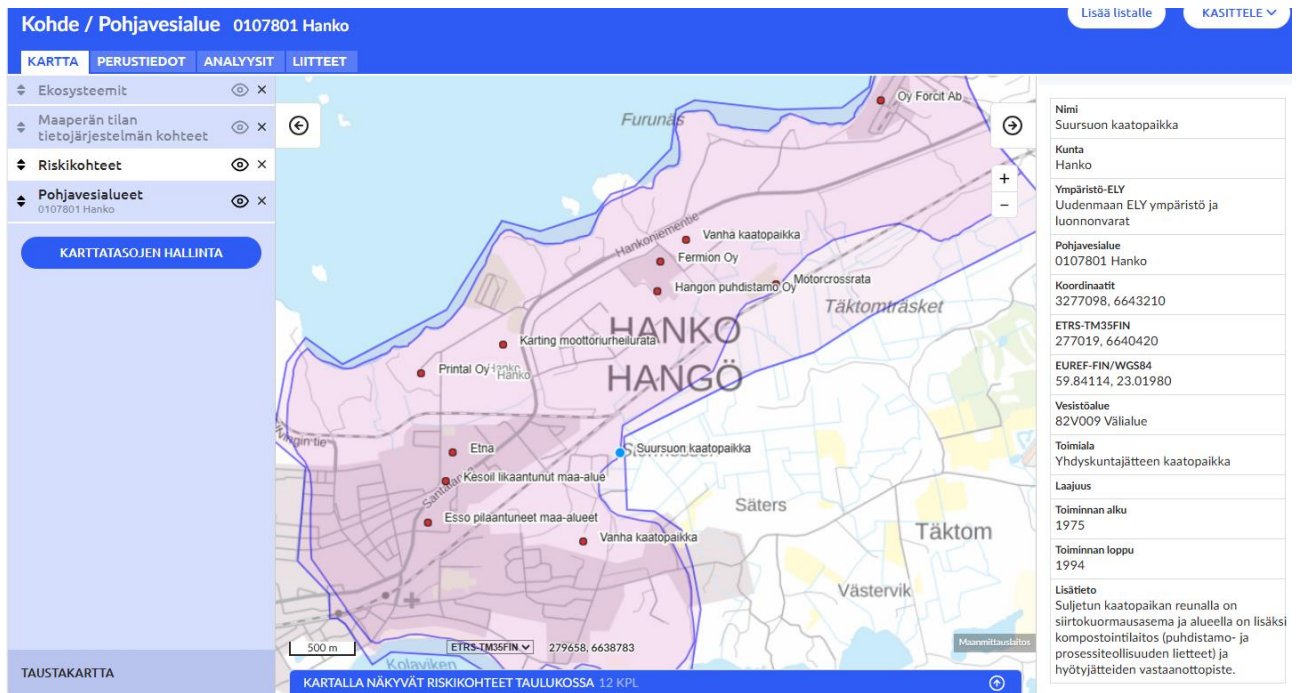
1) Pohjavesialuekohtaisesti

Valitse haluamasi pohjavesialue → Aktivoi Lisää-toiminnolla Karttatasojen hallinnan ikkunassa Pisara pohjavedet valikon kautta Riskikohteet (myös Maaperän tietojärjestelmän (MATTI) kohteet voi ottaa riskeinä tarkasteluun) ja Sulje hallinta (kuva 1).

Kuva 1. Näkymä Pisara-tietojärjestelmän pop-up-ikkunasta Karttatasojen hallinta.

Saat riskikohteet näkyviin kartalle ja klikkaamalla kohdetta kartalla avautuu kohteen tietolaatikko oikeaan sarakkeeseen (kuva 2).

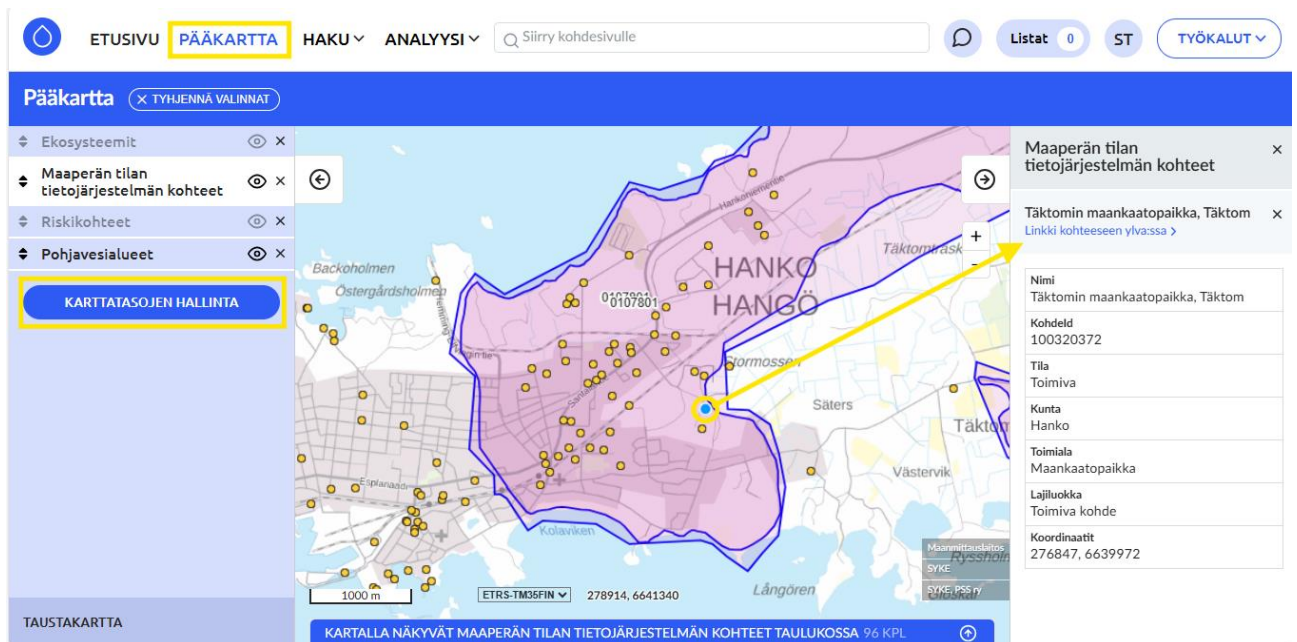

Kuva 2. Näkymä Pisara-tietojärjestelmän pohjavesialuekohtaisesta kartasta, jossa on esillä Hangon pohjavesialueen riskikohteet, joista on klikattu valituksi Suursuon kaatopaikka.

Samaan pohjavesialuekarttanäkymään voit lisätä myös muita teemoja kuten Pohjaveden havaintopaikat, VEETI-vedenottamot ja mahdolliset alueen pohjavedestä suoraan riippuvaiset Ekosysteemit.

2) Pääkartalla

Myös täällä tarkasteltavat teemat lisätään Karttatasojen hallinnan kautta (kuva 3). Kulloinkin tarkempaa tarkasteluun haluttu teema aktivoidaan vasemmalla olevaa listaa klikkaamalla. Aktiivisen teeman tausta muuttuu valkoiseksi ja teeman kohteita kartalla klikaten saadaan oikeaan laitaan tiivistelmä kyseisestä kohteesta. Silmän näköistä ikonia klikkaamalla saa kyseisen teeman kohteet poistettua/palautettua karttanäkymään.

Kuva 3. Näkymä Pisara-tietojärjestelmän pääkartasta, jossa on näkyvissä pohjavesialueet ja MATTI-tietokannan kohteet.

Kartan alalaidassa on sininen palkki, jonka kautta voi avata aktiivisena olevan teeman kartalla näkyvät kohteet taulukkomuotoon. Taulukkomuotoisen datan voi ladata Excel-muotoon ”Lataa data”-toiminnolla (kuva 4).

KARTALLA NÄKYVÄT RISKIKOhteet TAULUKOSSA 11 KPL

Nimi	Kunta	Ympäristö-ELY	Pohjavesialue	Koordinaatit	ETRS-TM35FIN	EUREF-FIN/WGS84	Vesistöalue
Karting moottoriurheilurata	Hanko	Uudenmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat	0107801 Hanko	3276167, 6644070	276089, 6641280	59.84834, 23.00231	82V009 V
Motorcrossrata	Hanko	Uudenmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat	0107801 Hanko	3278343, 6644557	278264, 6641767	59.85387, 23.04052	82V009 V
Fermion Oy	Hanko	Uudenmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat	0107801 Hanko	3277422, 6644731	277343, 6641941	59.85494, 23.02394	82V009 V
Printal Oy	Hanko	Uudenmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat	0107801 Hanko	3275514, 6643845	275436, 6641055	59.84597, 22.99094	82V009 V
Suursuon kaatopaikka	Hanko	Uudenmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat	0107801 Hanko	3277098, 6643210	277019, 6640420	59.84114, 23.01980	82V009 V

Lataa data

Kuva 4. Näkymä Pisara-tietojärjestelmän pääkartasta, jossa on otettu esiin riskikohteita koskeva taulukko.

Huomioitavaa on, että Pisaraan tallennetut riskikohteet vaatisivat tarkistusta, koska ne eivät aina ole ajan tasalla. Kohteita pohjavesialueilla on siis enemmän kuin niitä Pisaran riskikohteista löytyy. Nykyisellään monien kohteiden osalta on kuitenkin käytettävissä paikkatietoaineistoja, joissa kohteiden tiedot voivat olla paremmin ajan tasalla kuin tällä hetkellä Pisarassa. Esimerkiksi Maastotietokannasta löytyy kohteita, joissa toiminta voi aiheuttaa riskiä pohjavedelle.

Osa Pisaran kohteista voi olla päällekkäisiä muiden rekisterien kohteiden kanssa ja samoja riskikohteita voi löytyä erityisesti MATTI-rekisteristä. Pohjavesitietojärjestelmän riskikohteista puuttuvat toisaalta mm. ratapihat ja muut raideliikenteen riskikohteet, joita MATTI-järjestelmästä on löydettävissä 24 kohdetta (18 toiminnassa olevaa). Pisaran Pääkartta mahdollistaa näiden kohteiden rinnakkaisen tarkastelun.

Erillisenä järjestelmänä pohjavesialueille sijoittuvien teiden (liukkaudentorjunta, raskaan liikenteen määrät, tieluiskasuojaukset) osalta on Pohjavesitietojärjestelmän vanhan POVETin alla toimiva Tieriskirekisteri (TSRR), jonne tietiedot poimitaan vuosittain Väyläviraston aineistoista. TSRR:n toiminnallisuus ei vielä löydy Pisarasta, eikä sitä ole myöskään Avoimen tiedon puolella käytettävissä.

Toisaalta joidenkin kohdetyyppien osalta, esimerkiksi hautausmaiden, ei kattavaa paikkatietoaineistoa ole ympäristöhallinnossa käytettävissä eli ne ovat esimerkki kohteista, joiden tiedot kannattaa pitää ajan tasalla Pisaran pohjavesitiedoissa.